

Verksamhetsplan för Lustigkulla förskola 2019/2020

Tillämpning

Verksamhetsplanen ger ett uttryck för hur enheten planerar sin verksamhet för läsåret.

Rektor för förskolan omprövar verksamhetsplanen utifrån uppkomna resultat i t ex, egentillsyn, enkätresultat och likabehandlingsplan.

Uppföljning, utvärdering och tillika analys görs kontinuerligt av rektor tillsammans med personalen i verksamheten. Resultatet av analysen förs in i verksamhetsplanen.

Kvalitetsbegreppet

Skolverket definierar begreppet kvalitet inom förskola utifrån hur väl en verksamhet svarar mot nationella mål, krav och riktlinjer och andra mål förenliga med de nationella, samt i vilken utsträckning verksamheten strävar efter att förbättras. Vid bedömningen av kvalitet väger Skolverket samman verksamhetens strukturella förutsättningar, arbetet i förskolan och resultatet dvs. måluppfyllelsen.

Kvalitetsarbete i förskolan ska kännetecknas av systematik, där arbetet tar sin utgångspunkt i en beskrivning av nuläge, mål för verksamheten, uppföljning och utvärdering, analys och bedömning av resultat, utvecklingsåtgärder och nya mål.

Systematik och dokumentation i skollagen - 4 kap.

Enhetsnivå

4 § Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av förskollärare och övrig personal. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 § ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Dokumentation

6 § Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 § ska dokumenteras.

Åtgärder

7 § Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Grundläggande information om förskolan

Totalt 143 barn och 8 avdelningar.

Plan 1

Avdelning Potatisen 14 barn, ålder 1-3 år

Avdelning Palsternackan 14 barn, ålder 1-3 år

Avdelning Moroten 14 barn, ålder 1-3 år

Avdelning Rädisan 14 barn, ålder 1-3 år

Plan 2

Avdelning Pumpan 21 barn, ålder 3-4 år

Avdelning Gurkan 20 barn, ålder 3-4 år

Avdelning Ärtan 22 barn, ålder 3-4 år

Avdelning Tomaten 24 barn, ålder 5 år

Förskolans miljö

I den fysiska utformningen av förskolan har man arbetat utifrån programmet "Framtidens pedagogiska lärmiljöer för förskolan i Knivsta kommun"

Varje avdelning har två hemvister och gemensamma mötesplatser med olika syften. Det finns flera ateljéer där skapande och kreativitet samt möten med barnen får ta plats. Det finns en uppbyggd scen för sagoberättande och drama. Det finns rum till att laborera med vatten. Alla barn ska få möjlighet till att utmanas i rollekar, skapande, konstruktionslek, arbeta problembaserat, utforska instrument, arbeta med lera och deg, möjlighet till att utforska skriftspråket, tränas i fingerfärdighet, återhämtning och sagoberättande. Vi lägger stort fokus på att alla barnen får möjlighet att arbeta med alla sina sinnen.

Vi har ett mattorg på plan ett där barnen äter pedagogisk frukost, lunch och mellanmål. Det finns även utrymme för gemensamma aktiviteter och ett kökspentry där möjlighet att tillaga ett enkelt mellanmål med barnen ges. Mitt i mattorget finns en gemensam vinterträdgård där odling och utforskande lek får ta plats.

Utomhus finns det möjlighet att arbeta med sand, vatten, rörelse, friktion, balans, växter, jord, möjlighet till att plantera och experimentera. Uteplatsen är uppdelad i tre delar. En uteplats är anpassad för de yngre barnen där erbjuds sandlåda, gungmatta, koja av träd, lek med vatten, plantering, trähus och träfigurer som liknar häst och vagn. En annan uteplats är anpassad för de äldre barnen där erbjuds sandlåda, plantering, större gungor, möjlighet till att klättra, scen, lianer till att överstiga en backe, rutschkana, lek med vatten. Den tredje uteplatsen är till för samtliga barn och där finns en grillplats med sittplatser och ett större grönområde för rörelselekar.

Förskolan har ett tillagningskök där vi har möjlighet att samarbeta kring måltiderna. Köket erbjuder varierad kost samt ett rikt salladsbord.

Personal

Beskriv hur

- organisationen ska se ut

Förskolan är organiserad på två plan med totalt åtta avdelningar som har en arbetslagsledare, Amanda Wiljeäng. Rektor arbetar tillsammans med arbetslagsledaren med de prioriterade utvecklingsområdena med fokus på att utveckla kvalitén i verksamheten utifrån skollagen och läroplanen för förskolan.

Grundbemanningen på plan två är två förskollärare och en barnskötare. På plan ett arbetar en förskollärare och två barnskötare.

I nuläget har vi tre resurstjänster utplacerade på tre olika avdelningar.

Vi har en skoladministratör på 50 % och två lokalvårdare på 150 %.

- personaltätheten

Personaltätheten ligger på 5,97 barn per årsarbetare exklusive resurser.

Personaltätheten ligger på 5,35 barn per årsarbetare inklusive resurser.

- medarbetarnas behörighet

Samtliga förskollärare är behöriga med förskollärligitation.

Vilken fortbildning ska genomföras och hur behovet framkommit.

- Förskolan har mottagit en ny läroplan, Lustigkulla kommer arbeta kollegialt för en djupare förståelse kring förändringarna. Medarbetarnas tankar och tolkningar kommer lyftas i diskussion samt erfarenhetsbyte utifrån planerade aktiviteter grundade på vår nya läroplan.
- Lustigkulla kommer fortsätta att arbeta aktivt med TAKK, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation. Vi kommer bjuda in Elevhälsan för ytterligare fortbildning för samtliga medarbetare. TAKK stöttar samtliga barn i sin språkutveckling, tecken som vi använder förstärker de verbala orden. Att nyttja TAKK visar vi tydligt att utbildningen är anpassad för alla barn.
- Förskolan kommer medverka i det gemensamma arbetet Barns röster i vår(l)den som Knivsta kommun leder. Under hela läsåret kommer gemensamma reflektioner planeras in kring temat som utgår från förskolans läroplan. Pedagogerna kommer få möjligheter att lyfta pedagogiska tankar och reflektioner kollegialt med handledning av en pedagogista.
- Det kommer erbjudas utbildning från Naturvetenskap och teknik för alla (NTA) - under läsårets gång. Utbildningen finns till för samtliga pedagoger att få möjlighet att fortbilda sig.

- Vårt huvudfokusområde är jämställdhet som vi har valt att fördela i två spår, genus och mångfald. Pedagogerna har sett ett behov av att fördjupa sig inom områdena ytterligare, något som blev uppmärksammat efter deltagandet i föreläsningen "100 möjligheter istället för 2" samt i analyser av föregående verksamhetsplan. Fokuset ska ligga på utvecklingen av varje enskild pedagogs förhållningssätt och hur detta kan bidra till ett klimat där vi motverkar stereotypiska könsroller. Pedagogerna ska aktivt arbeta för att vidga varje barns synsätt, något som kommer ske genom utmanande och inspirerade miljöer. Under hösttermin kommer en föreläsning "Arbeta med jämställdhet i förskolan. Med normmedveten pedagogik" med Lisa Andersson Tengnær att hållas för samtliga pedagoger samt en föreläsning under planeringsdagen i januari som berör ämnet mångfald.

Rektors ledningsdeklaration

Med utgångspunkt utifrån 2.8 Lpfö 18

I läroplanen för förskolan 2.8 "Rektorns ansvar" beskrivs det utförligt att rektorn har det yttersta ansvaret över förskolans kvalitét samt att utbildningen ska utgå från de nationella målen.

Jag kommer systematiskt agera genom

- att ha fokus på att vara en pedagogisk ledare genom verksamhetsbesök, pedagogiska samtal, vara närvarande, lyssna in, utveckla den pedagogiska dokumentationen. Jag kommer leda pedagogiska möten med förskollärare och barnskötare där vi kommer reflektera utifrån aktuell forskning och använda oss av erfarenhetsutbyte utifrån våra kompetenser och förmågor. Samtliga i verksamheten kommer att få ta del av och bidra till ett årshjul som visar hur vi arbetar systematiskt utifrån förskolans läroplan.
- förtydliga våra roller och ansvar utifrån läroplanen. Aktivt stötta förskolläraren i sitt ansvar att leda undervisningen genom att vi har förberett tydliga arbetsdokument och rutiner som ett stöd till att leda undervisningen.
- att lyssna in barn, pedagoger och föräldrars tankar och idéer, alla parter är viktiga för att det ska ske en utveckling i verksamheten.
- att arbeta för att varje barn ska känna sig trygg och bekräftad, att ständigt se till att barnens utforskande får ta plats i olika former och rum. Att vi bidrar till det livslånga lärandet utifrån barnens intressen och behov och samtidigt arbeta med förskolans måluppfyllelse på ett lekfullt arbetssätt. Att miljön ständigt ska utmana barnen i sina tankar och nyfikenhet, att säkerställa att barnen får en variation av att uttrycka sig.

- att ständigt arbeta för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden bland barn och anställda. Jag kommer även arbeta för att barn i behov av särskilt stöd får den hjälp och de utmaningar de behöver för att kunna lyckas i verksamheten genom ett nära samarbete med elevhälsan och täta uppföljningar med medarbetare för att säkerställa att barnen får rätt stöd. Därmed kommer vi arbeta kontinuerligt med vår plan mot diskriminering och kränkande behandling och barnhälsoplanen. Dokumenten ska vara levande och självklara.
- att ta vara på och lyfta pedagogernas olika kompetenser, skapa ett klimat där det är naturligt att dela med sig och glädjas med varandra. Jag som ledare ska agera som en förebild för medarbetare och barn genom att vara tydlig, ansvarsfull, målmedveten, kommunikativ och engagerad.
- Alla pedagoger och vårdnadshavare ska vara medvetna om vad vi strävar efter och vår gemensamma vision. Det är viktigt för mig som rektor att vi har en samsyn, att vi alltid arbetar mot ett gemensamt mål och sätter barnet i fokus.

Rektor Agata Viltelund

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Beskriv förskolans övergripande mål för 2019/2020

Jämställdhet

Jämställdhet i förskolan handlar om att alla i förskolan, både barn och vuxna ska få känna sig värdefulla, önskade, inkluderade och respekterade. Jämställdhet handlar om mångfald och att öka barnens handlingsutrymme, något som är viktigt för alla barn. Förskolan ska ha ett förebyggande arbete både på att få barn att upphöra med att kränka, och att utmana de rådande normerna. För att barnen ska ha möjlighet att bredda sina lekmönster och välja olika typer av aktiviteter behöver förskolan erbjuda ett brett urval av material, lekar och aktiviteter.

Vi har utgått från skolverket "Jämställdhet i förskolans läroplan" där det beskrivs hur förskolorna kan fördjupa sig ytterligare i ämnet.

Genus

Förskolan och dess dagliga verksamhet ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv och pedagogerna ska ha ett uppmärksamt förhållningssätt till vilka normer som råder. Varken pojkar eller flickor ska begränsas utifrån stereotypa könsroller. Barns uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt påverkas av vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar, och av hur krav och förväntningar ställs på dem, där av har pedagogernas förhållningssätt en stor betydelse för barnens identitetsutveckling. Förskolan ska erbjuda alla barn samma möjligheter till utveckling, lärande och lek utan att begränsas av sin könstillhörighet.

Vi har utgått från skolverket "Jämställdhet i förskolans läroplan" där det beskrivs hur förskolorna kan fördjupa sig ytterligare i ämnet.

Mångfald

Förskolan ska arbeta utifrån att skapa en känsla av samhörighet där alla är olika och har lika värde oavsett kulturell bakgrund. Barnens identitet är en process och ett resultat av de erfarenheter som barn får med sig från olika miljöer och sammanhang. Förskolan vill eftersträva en interkulturell pedagogik, där det inte är meningsfullt att kategorisera barn utifrån den kultur de antas tillhöra utan mer utgå från vem varje barn är.

Vi har utgått från skolverket där de framställt vad forskningen säger kring "Mångfald i förskola ställer krav på den pedagogiska kompetensen".

För samtliga områden har vi även utgått från litteraturerna "Lärande och jämställdhet i förskola och skola" författare Mia Heikkilä, "Arbeta med jämställdhet i förskolan" författare Lisa Andersson Tengnér och Mia Heikkilä och "100 möjligheter istället 2" författare Kristina Henkel och Marie Tomicic. I litteraturen lyfts aktuell forskning anpassat för förskolan samt goda tips till fortsatt arbete.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläramöten

Ansvarig: Samtliga medarbetare

Nämndens mål

Utbildningsnämndens mål

Mål 3:1 Knivstas förskolor ska hålla god kvalitet.

Resultatindikatorer:

- Personaltätheten har bibehållits
- Andel föräldrar som är nöjda med verksamheten har bibehållits

Målsättning: Vi arbetar ständigt med att verksamheten ska vara av god kvalitet samt en god arbetsmiljö för barn och pedagoger.

När ska det följas upp: Januari

Hur ska det utvärderas: Utifrån föräldraenkät samt statistik

Ansvarig: Rektor

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

"Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden (skollagen 2010:800). Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på."

s,5 Lpfö 18

Målsättning

Vårt mål är att varje barn ska ha de grundläggande demokratiska värderingarna i sin ryggsäck när de lämnar förskolan, samt utvecklat en god självkänsla och en lust till att fortsätta utforska och vara nyfiken på ny kunskap. Barnen ska våga tro på sin egen förmåga och våga uttrycka sig samt förståelsen kring sina rättigheter.

Vårt mål är att utveckla barnens intresse av att delta i samhället och för en hållbar utveckling, vikten av att alla kan bidra till att göra skillnad och bidra till en positiv framtidstro, såväl ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Vi ska nyttja förskolans sociala och kulturella mötesplats genom att barnen får mötas på ett neutralt och likvärdigt förhållningssätt och möjligheten till att vara nyfikna och lyfta varandras olika kulturer. Att ständigt arbeta med språk och kommunikation i dess former oavsett vilket modersmål barnen har.

Barnens glädje och motivation till lärande ska ständigt uppmuntras på ett kreativt arbetssätt oavsett kön. Pedagogerna ska alltid utgå från barnens olika förmågor och behov genom att aktivt arbeta med scaffolding och normkritiskt förhållningssätt.

Barnens fantasifulla lek ska ta stor plats i verksamheten och pedagogerna ska erbjuda stor variation av leka och arbeta med olika material och tekniker samt få möjlighet att kunna uttrycka sig genom bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Pedagogerna utgår från att kunskap sker i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet.

Handlingsplan

- Pedagogerna har ett aktivt normkritiskt förhållningssätt och agerar som förebilder för att synliggöra värdegrundsfrågor såsom rättvisa, jämställdhet samt egna och andras rättigheter.
- Pedagogerna tar stöd utifrån barnkonventionen med tillhörande material, berättelser och bilder för att utveckla arbetet med barns rätt ytterligare.
- Pedagogerna arbetar ständigt förebyggande med positiv förstärkning. Vi arbetar aktivt med att lyfta och benämna positiva handlingar enskilt och i grupp, vilket stärker barnens självkänsla och en nyfikenhet till varandra.
- Stödja barns ansvarskänsla och empatiska förmåga genom att vara lyhörd och arbeta med bilder och litteratur som speglar olika familjer och kulturer. Vi har ett gemensamt förhållningssätt där vi utgår från att olikheter är en tillgång.
- Ge barnen verktyg i att hantera konflikter genom att ha tillgång till relevant arbetsmaterial som integreras och knyter an till den dagliga undervisningen. Vi har utarbetat en egen handlingsplan kring hur vi arbetar med konflikthantering på Lustigkulla.
- Att arbeta med hållbar utveckling på olika nivåer utifrån barnens frågor och tankar. Att ständigt utgå från att vi kan alla påverka på olika sätt, att ge en positiv bild av vår omvärld, att kunna visa på den goda utvecklingen på barnens nivå.
- Samtliga pedagoger arbetar med scaffolding. Barnen utmanas i att utforska i grupp, där personalen stöttar och vägleder till ytterligare ny kunskap. Personalen använder sig av metakognitiva frågor som utvecklar barnens tankar kring aktiviteten. Hela tiden arbetar pedagogerna systematiskt till att barnen efter hand

ska kunna utforska och leka med materialet mer självständigt. Det görs även en dokumentation, uppföljning och analys för vidare arbete tillsammans med barnen och pedagogerna enskilt.

- Pedagogerna har ett normkritiskt förhållningssätt, tanken är att inte utgå från heteronormen. Pedagogernas förhållningssätt ska utgå från att lyfta fram en människosyn där alla former av uttryck är tillåtna och där förtryck av någon grupp inte är tillåtet. Detta innefattar att pedagogerna granskar kritiskt sitt handlande kontinuerligt.
- Vetskapen om att vi alla tar oss till ny kunskap på olika sätt gör att vi lägger stor vikt på att utforska nya tankar och kunskap med hjälp av olika uttryck och material. Förskolläraren planerar kontinuerligt olika undervisningssammanhang där variationen syns tydligt i arbetssättet, samt att ta tillvara på den spontana undervisningen som kan ske under hela dagen.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläramöten

Ansvarig: Samtliga medarbetare

2. Mål och riktlinjer

Målen anger inriktningen på utbildningen i förskolan och därmed den förväntade kvalitetsutvecklingen i utbildningen samt hur denna bidrar till varje barns utveckling och lärande.

Riktlinjerna anger förskollärares ansvar för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen. Riktlinjerna anger också uppdraget för var och en i arbetslaget, där förskollärare, barnskötare och annan personal kan ingå, att erbjuda varje barn en trygg omsorg samt främja alla barns utveckling och lärande.

Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som förskolans läroplan anger och bidra till att genomföra förskolans uppdrag.

2.1 Normer och värden

”Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.” Lpfö 18 s,12

Målsättning

Att barnen ska få möjlighet att utveckla sin empati och öppenhet mot sina medmänniskor och sin omgivning samt utveckla respekt och förståelse för alla människors lika värde. Barnen ska aktivt få träna på att ta hänsyn till djuren och naturen i sin omgivning och utveckla en förståelse kring hållbar utveckling och på vilket sätt vi alla kan bidra till en positiv framtid.

Handlingsplan

- Vi pedagoger är tydliga och goda förebilder i verksamheten.
- Vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra i vardagliga situationer. Genom att vara delaktiga och kommunikativa i leken och synliggöra situationer där barnen visar hänsyn och omtanke till varandra. Värdegrunden ska genomsyra hela verksamheten.
- Ger stöd och verktyg till barnen vid konflikter. Vi sätter ord på olika känslor och lyfter fram människors olikheter. Planerade lekar/aktiviteter där barnen får öva att ta hänsyn till varandra.
- Vi arbetar gemensamt med att varje barn får möjlighet att utveckla medkänsla och förståelse för olikheter och mångfald.
- Vi uppmuntrar barnens naturliga nyfikenhet till att utveckla omsorg och varsamhet till naturen och sin närmiljö genom att ta vara på barnens hypoteser och tankar.
- Barnen arbetar aktivt med att odla i vinterträdgården under hela läsåret. Under denna aktivitet får barnen följa ett frö till en planta som de senare planteras ut, vilket skapar många tankar och förståelse kring varsamheten och respekten för det som växer i vår miljö.
- Vi arbetar ständigt med hur vi tar hand om vår närmiljö inne som ute, barnen är delaktiga när vi städar efter oss och ställer i ordning materialet till nästa kompis kommer. När vi utforskar och leker är vi snälla mot materialet och omgivningen.
- Pedagoger och barnen har alltid ögonen för sin närmiljö när de går ut på utflykter. Till exempel är vi alltid redo men en påse för att eventuellt plocka upp skräp. Vi samtalar om att vi har ett gemensamt ansvar över vår planet samt vilka konsekvenser det blir av att till exempel skräpa ner i naturen. Vi lyfter framförallt frågor som barnen själva kan påverka i sin vardag.
- Pedagoger och barn är delaktiga i källsorteringen och dess innebörd, varje avdelning källsorterar papper, plast, kompost samt kartong.
- Pedagogerna har ett inkluderande och respekterande förhållningssätt. Vi bemöter varje enskilt barn på en individnivå.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläramöten

Ansvarig: Samtliga medarbetare

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

”Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet. ” s.13 Lpfö 18

Målsättning

Vårt mål är att ge tid och utrymme till barnen att få möjlighet att utforska och utveckla sina förmågor och ta till sig ny kunskap genom olika uttrycksformer. Varje dag ska barnen få möjlighet att utveckla sitt språk och kommunikationsuttryck genom att aktivt utmanas med metakognitiva frågor, ny litteratur och spännande termer. Vi lyfter matematiska, naturvetenskapliga och tekniska begrepp i den vardagliga leken och i den planerade undervisningen vilket är betydelsefullt för att väcka fler frågor och tankar hos barnen. Barnen ska känna sig bekanta med olika digitala verktyg samt även kunna kritiskt granska information på en enkel nivå. Att pedagogerna är lyhörda för barnens tankar, idéer och är med och stöttar och uppmuntrar till samtal och utforskande tillsammans.

Handlingsplan övergripande

- Vi erbjuder ett varierat språk och introducerar olika material för att vidga barnens erfarenhetsvärld.
- Vi låter barnen styra mer än klockan i olika situationer som till exempel vid aktiviteter och på/avklädning. Vi lägger fokus på mötet med barnen.
- Vi ser vikten av en variation av miljöer, därmed är vi minst ute en gång per dag och har flera gemensamma ytor som vi använder.
- Vi har återkommande rutiner med fruktstund, lek, mat och vila. Vi samtalar om hälsa och välbefinnande.
- Pedagogerna arbetar aktivt med att vara språkligt medvetna, samtalar med barnen med öppna och nyfikna frågor. Vi använder oss av före Bornholmsmodellen och tar stöd av TRAS när vi planerar språkliga aktiviteter.
- Barnen kommer arbeta med olika matematiska begrepp som, mönster, mängd, läge, sortering. Pedagogerna planerar en samling i veckan utifrån ämnet matematik där de använder barnens frågeställningar samt pedagogernas observationer gällandes barnens behov.
- Samtliga avdelningar arbetar med en tydlig struktur över dagen med hjälp av bilder som stöd som pedagogerna går igenom med barnen. Detta bidrar till att barnen tränar sin tidsuppfattning samt en trygghet och förståelse i hur dagen ser ut och en möjlighet till att påverka sin vardag.
- Varje dag genomförs planerade undervisningssituationer i form av en samling eller en aktivitet utifrån ett ämne, naturvetenskap och teknik, språk, normer och värden, musik, matematik och motorik/rörelse.
- Vi erbjuder en miljö med fokus på kreativitet, utforskande, gemensamma möten och variation samt med närvarande pedagoger.
- Vi arbetar aktivt för att barnen ska vara delaktiga och medskapande kring dokumentationen och skapandet av olika typer av bild och film.
- Vi arbetar med att söka ny kunskap via nätet samt förståelsen kring att vara källkritisk.
- Barnen får möjlighet att träna programmering utifrån blue-bots.
- Pedagogerna arbetar aktivt med att förstärka en lek genom att projicera upp en film eller bild som förstärker känslan och upplevelsen. Pedagogerna arbetar även med appar som är anpassade för verksamhetens innehåll och lärande.

- Via Apple TV projicierar pedagogerna upp böcker och sagor via Polyglutt och dokumentkameran, under den pedagogiska lässtunden.
- Förskolan använder sig av Unikum, där veckobrev, lärloggar, utvecklingssamtal och planering av undervisning dokumenteras.
- IKT-pedagogen stödjer och inspirerar pedagogerna i IKT-arbetet genom verksamhetsbesök och workshops under gemensamma möten.
- Varje pedagog har tillgång till en nyckelknippa där det finns bildstöd som nyttjas i samtal med barn för att förstärka ordförståelsen.
- Pedagogerna arbetar med TAKK, tecken som alternativ och kompletterande kommunikation framförallt i rutinsituationer för att förstärka och komplettera det verbala språket och ordförståelsen.
- Vi väljer litteratur utifrån ett normkritiskt och jämställdhetsperspektiv på ett medvetet sätt och för aktiva boksamtal tillsammans med barnen.
- Vi planerar undervisningen utifrån barngruppens olika behov, erfarenheter och förmågor, oavsett kulturell bakgrund och könstillhörighet.
- När arbetar med positiv beröm och förstärkning vilket synliggör för barnet vad hen har gjort eller gör.
- Vi strävar efter att fördela barnen i mindre grupper för att talutrymmet ska kunna fördelas mer jämställt och att utveckla kvaliteten på mötet mellan barn- barn och barn- pedagog.
- Pedagoger arbetar aktivt med att lärmiljöerna ska erbjuda alla barn samma möjligheter och utmanas i leken till nya insikter.
- Pedagogerna kommer arbeta aktivt med att filma verksamheten utifrån ett jämställdhetsperspektiv och därav analysera utfallet gemensamt för att synliggöra förbättringsområden.

Vilka modersmål finns inom verksamheten?

Svenska, estniska, kurdiska, arabiska, kinesiska, ryska, franska, danska, ungerska, somaliska, engelska, serbiska, kinesiska, armeniska, bengaliska, holländska, spanska och persiska, kroatiska, tyska, dari och Ibo

Beskriv på vilket sätt barnen ska få stöd

Förskolans pedagoger möter flerspråkiga barn med ett interkulturellt förhållningssätt genom att vara nyfiken på barnens olika språk och kulturer, vilket syns i verksamheten genom sånger, bilder, material och dokumentation i förskolans lärmiljöer.

Vi har även personal som är flerspråkiga som kan stötta barnen i olika sammanhang.

Interkulturellt förhållningssätt

Olikheter ses som en tillgång och vi tar vara på varandras språk och kulturer.

Vi utgår från barnens kunskaper och erfarenheter.

Föräldrar och pedagogers kunskaper och erfarenheter kring språk och kultur bjuds gärna in i verksamheten.

Texter, bilder och material speglar olika kulturer i lärmiljöerna.

Vi visar ömsesidig respekt och nyfikenhet mot varandra.

Vi låter olika åsikter och synsätt berika varandra.

Handlingsplan språkutvecklande arbetssätt

- I mötet med barnet har vi på förskolan ett medvetet förhållningssätt för att stödja barnens identitetsskapande och språkutveckling.
- Vi tar stöd av föräldrar i arbetet med flerspråkighet, kultur och identitetsskapande och tar hänsyn till föräldrarnas synpunkter.
- Vi utvecklar flerspråkiga lekar och lärmiljöer och återspeglar barnens kulturella bakgrund i förskolemiljön.
- Vi synliggör olika kulturer och modersmål i verksamheten genom till exempel i ord, bilder och böcker.

Vi erbjuder barnen att ta del av kulturuttryck på sitt modersmål som till exempel sagor musik, dans och drama och vi är nyfikna på barnens språkliga och kulturella bakgrund.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläramöten

Ansvarig: Samtliga medarbetare

2.3 Barns delaktighet och inflytande

”Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.” s.16, Lpfö 18

Målsättning

Vårt mål är att barnen ska få möjlighet att utveckla sin förmåga att ta ansvar för sina saker, sina egna handlingar och gemensamma regler för att förstå vad demokrati är. Alla barn ska ges förutsättningar att utveckla förmågan att uttrycka sina tankar och åsikter samt förståelsen i hur barnen kan påverka och bli delaktiga när deras röst får ta plats.

Handlingsplan

- Vi lyssnar på barnen hur de uttrycker sig med gester, tecken, mimik och ord. Hjälper att sätta ord på känslor.
- Vi uppmuntrar barnen att ta ansvar för förskolans miljö såväl som inomhus som utomhus genom att vi tillsammans städar och tar hand om våra saker.
- Vi pedagoger lyssnar och tar tillvara på vad barnen har att säga.
- Vi strävar efter att varje barn få möjlighet att utveckla sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation.
- Vi uppmuntrar barnen att sätta ord på deras känslor, viljor och intressen.
- Barnen får möjlighet att påverka sin vardag genom bland annat diskussioner kring utflykter, lekar och välja aktivitetsrum samt i uppföljningar efter en aktivitet.
- De äldre barnen får möjlighet att påverka sin vardag genom att välja en station på en aktivitetstavla.
- Vi bjuder in de äldre barnen till reflektion och utvärdering av projekt och aktiviteter, vilket är betydelsefullt för pedagogernas planeringar av undervisningen.

- Fyra gånger bjuder vi in representanter från de äldre barngrupperna till ett barnråd, vi lyfter frågor kring miljön ute som inne, matsedel och värdegrundsarbete.
- Pedagogerna arbetar aktivt med att alla barn ska få ta lika stor plats i samtalet och i aktiviteter oberoende ålder eller kön.
- Pedagogerna bjuder ofta in barn till demokratiska möten samt att barnen aktivt deltar i beslut genom demokratiska val.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskollärmöten

Ansvarig: Samtliga medarbetare

2.4 Förskola och hem

”För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.”
s.17, Lpfö 18

Målsättning

Vårt mål är att nya familjer ska känna sig välkomna och få en bra introduktion till verksamheten. Vi lägger stort fokus på det dagliga samtalet och tydliga veckobrev där föräldrarna får information om verksamheten och barnen. Utvecklingssamtalen förbereds noga utifrån hela förskolans läroplan.

Handlingsplan

- Öppen dialog med föräldrarna i vardagen skapar tillit och förtroende och lägger grunden för en bra kommunikation.
- Vi kontaktar föräldrarna i god tid för ett introduktionssamtal innan det är dags för barnet att börja på förskolan. Vi är måna om att erbjuda uppföljningssamtal.
- Varje vecka skickar vi ut veckobrev till föräldrarna där vi uppmärksammar vad vi har gjort i veckan.
- Projektarbeten och aktiviteter presenteras på en vägg på respektive avdelning.
- Genom lärloggarna och utvecklingssamtalen i Unikum synliggör vi barnets utveckling och förmågor.
- Förskollärare ansvarar över utvecklingssamtalet som ska genomföras en gång per läsår. Vi bjuder in vårdnadshavare till ett möte och en halvårsuppdatering där föräldrar får ta del av informationen via Unikum.
- Varje hösttermin bjuds föräldrar in till ett föräldramöte där verksamhetens presenteras.
- I samband med introduktioner bjuder rektor in till ett gemensamt introduktionsmöte för vårdnadshavare där vi lyfter viktigt information kring förskolan och verksamheten.
- Varje termin kallar rektor på ett förskoleråd. Vårdnadshavare har möjlighet att vara representanter för avdelningar och därmed kunna göra sina röster hörda. Under mötena fördjupas vi ytterligare i vårt arbete med barnen utifrån våra nationella mål och planer.

När ska det följas upp: December
Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläramöten
Ansvarig: Samtliga medarbetare

2.5 Övergång och samverkan

”Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.” s.17, Lpfö 18

Målsättning

Att följa Knivsta kommuns rutiner för samverkan vid övergångar från förskola till förskoleklass, fokus på en positiv och trygg övergång för barnen och vårdnadshavare.

Handlingsplan

- Att följa rutiner för övergångar för att övergången till förskoleklass ska bli så bra och positiv som möjligt.
- Genom yrkesträffar mellan förskola, skola och fritids kommer personalen att träffas och planera inför våren. Barnen kommer få vara med och hälsa på i skolan under flera tillfällen på vårterminen.

När ska det följas upp: December
Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläramöten
Ansvarig: Samtliga medarbetare

2.6 Uppföljning, utvärdering och utveckling

”Alla som ingår i arbetslaget ska utifrån sina roller genomföra utbildningen i enlighet med de nationella målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen.”

”Syftet med utvärdering är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande och kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att leka, lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan.” s. 18. Lpfö 18

Målsättning

Vi använder oss av pedagogisk dokumentation för att upptäcka barnens intressen och synliggöra barnens lärande. Vi använder oss av ett planeringsstöd när vi förbereder

undervisningen med ett tydligt syfte och mål. Vårt störta fokus är att vi tillsammans arbetar i processer mot ett gemensamt mål till att utveckla kvaliteten i verksamheten utifrån vårt systematiska kvalitetsarbete.

Handlingsplan

- Varje avdelning har en pedagogisk dokumentationsvägg där man tydligt kan se hur pedagogerna arbetar med olika projekt och aktiviteter. Det ska framgå hur verksamheten utgår från förskolans läroplan.
- När vi planerar undervisning använder vi oss av planeringsstöd, där syfte, mål och utvärdering samt analys ingår.
- Varje vecka träffas avdelningarna på ett reflektionsmöte med verksamhetsutveckling i fokus utifrån en gemensam dagordning.
- Varje månad har vi APT där samtliga pedagoger deltar, där finns plats för samtal, reflektion, utvärdering och analys av verksamheten samt att ta upp aktuella frågor utifrån verksamheten.
- Varje vecka träffas Rektor och arbetslagsledare och arbetar systematiskt utifrån vårt gemensamma årshjul och med aktuella frågor gällande verksamheten.
- Varje termin har vi en trygghetsvandring där vi utvärderar vår plan mot diskriminering och kränkande behandling och skriver ner nya mål utifrån kartläggningen i trygghetsvandringen.
- Under slutet av varje termin utvärderas verksamhetsplanen utifrån rubrikerna analys, områden att förbättra och resultat. Samtlig personal är medverkande.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläraryrsmöten

Ansvarig: Rektor och förskollärare

2.7 Förskollärares ansvar i undervisningen

”Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och syfta till barns utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden.

- Förskollärare ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen ansvara för att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.
- planering och genomförande utgår från läroplanen och från det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig
- spontant uppkomna aktiviteter och intressen, vardagliga aktiviteter och rutiner i förskolan blir en del av undervisningen
- utveckla pedagogiskt innehåll och miljöer som inspirerar till utveckling och lärande och som utmanar och stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet.” s.19 Lpfö 18

Handlingsplan

- Förskollärarna har planeringstid som är schemalagd utifrån verksamheten. Det finns ett gemensamt förskolläraryrsmöte som Knivsta kommun arbetar efter.
- Lustigkulla har arbetat fram ett arbetsmaterial som stöd till planeringen av undervisningen. Arbetsmaterialet utgår från att undervisningen har tre delar

målområde, metod/aktivitetsplan och utvärdering tillsammans med analys.

- Förskollärarna leder aktivt avdelningsreflektionerna utifrån en gemensam dagordning.
- Varje avdelning har ett strukturschema över samtliga pedagogiska aktiviteter samt tydliga ansvarområden.
- Lustigkulla arbetar med pedagogisk dokumentation. Vi dokumenterar processen, vilket lärande och vilka frågor är i fokus och hur kan vi nyttja den dokumentationen till nästa steg osv. Det ska alltid finnas en tydlig koppling utifrån vår läroplan i dokumentationen.
- Förskolläraren stöttar avdelningen med material och tips till aktiviteter, samt kring att vara en aktiv och kommunikativ pedagog i den fria leken för att främja den spontana undervisningen.
- Varje vecka deltar samtliga förskollärare i ett förskolläramöte, agendan utgår från förskollärarnas önskemål och behov samt mötet mellan aktuell forskning och kollegialt lärande. Rektor leder och ansvarar för en planering över terminen tillsammans med arbetslagsledaren.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Avdelningsvis samt på förskolläramöten

Ansvarig: Rektor och Förskollärare

Synpunkter och klagomål

Synpunkts- och klagomålshantering Knivsta kommuns riktlinjer, antagen av kommunledningen december 2007.

Målsättning

Synpunkter och klagomål på förskolans verksamhet fungerar som en viktig del av förskolans vardagliga utvecklings- och förbättringsarbetet.

Handlingsplan

- Vi uppmuntrar vårdnadshavare att använda den blankett Knivsta kommun har för klagomål och synpunkter samt vända sig till pedagoger och rektor vid funderingar.
- Vi möter varje vårdnadshavare professionellt genom att ta deras synpunkter på allvar och försöka lösa i dialog.
- Vi respekterar vårdnadshavarnas känslor och åsikter.
- I arbetslaget och tillsammans med rektor diskuterar vi hur synpunkterna kan bemötas.
- Vi återkopplar till synpunktslämnaren hur synpunkten hanterats.
- Vi dokumenterar vid både synpunkter och klagomål.

När ska det följas upp: December

Hur ska det utvärderas: Rektor ser över synpunkterna och klagomålen tillsammans med arbetslagsledare för att se om det skett utveckling.

Ansvarig: Rektor

